

ליקוטים וסיפורים נפלאים - צו

בכפרנו שוחט. בדרך כלל נוסע אני לכפר הסמוך ושוחט שם, אולם אם כבודו שוחט, יוכל - לחסוך לי טירחה רבה. לא - ענה רבי ישראל - אינני שוחט. לאחר שעה קלה, פנה רבי ישראל לבעל הפונדק ושאל: שמא יכול אתה להלוות לי רובל אחד? להלוות לך? - תמה בעל הפונדק - והרי אין אני מכיר אותך כלל! ומי ערב לי, שתחזיר לי את ההלוואה?
ישמעו אזניך מה שפיך מדבר - אמר רבי ישראל - כאשר נוגע הדבר לממון, אין אתה סומך עלי, ואין אתה מוכן להלוות לי אפילו רובל אחד, כי אינך מכירני. אולם כאשר אתה רוצה שאשחט את פרתך, סומך אתה עלי בלא היסוס... והלא בשחיטה תלויות הלכות כה רבות! והרי אינך מכירני! אולי אין אני ירא שמים מספיק כדי להקפיד על כל כללי השחיטה? (וקראת לשבת עונג)

"הוא העולה על מוקדה" (ו, ב)

האות "מ" הזעירא "במוקדה" באה לרמז, כי ההתלהבות והלהט של אדם מישראל לתורה, אינם צריכים להיות בולטים לעין לכל עין, כי אם חבויים בלבו פנימה... (הגרמ"מ מקוצק)

"כל הלילה עד הבוקר" (ו, ב)

בבוקרו של יום טוב הגיע משכיל אל הגאון רבי דוד דייטש, בעל 'אוהל דוד', ובפיו שאלה: הוא שכח אתמול - בליל יום טוב - שני דברים. א. להתפלל תפילת ערבית של יום טוב. ב. לאכול סעודת ליל יום טוב. עתה הוא רוצה לדעת מה עליו להקדים בבוקרו של יום טוב משני הדברים כדי להשלים את ההחסיר בלילה. ה'אוהל דוד' הבין מיד שמשכיל זה לא בא כי אם לקנטרו, והחליט להשיב לו מנה אפיים.

"איני יכול לענות על שאלה זו", השיב הרב, "משום שמעולם לא למדתיה באשר היא אינה נצרכת לי".

"ובעצם", הוסיף הרב, "גם עבורך היא אינה נצרכת כלל". למראה עיניו המשתאות של השואל לתשובה המוזרה, הבהיר ה'אוהל דוד' את כוונתו: "אצלי מעולם לא אירע ששכחתי להתפלל תפילת ערבית, כמו שמעולם לא אירע שזכרתי בבוקר אם אכלתי אתמול ומה אכלתי. אולם אצלך, הדברים הפוכים - מעולם לא שכחתי לאכול בלילה טרם הלכת לישון ובבוקר בוודאי שלא זכרת אם התפללת אמש, כי לא התפללת..."

(במחשבה תחילה)

"צו את אהרן ואת בניו לאמר זאת תורת העולה הוא העולה על מוקדה על המזבח כל הלילה עד הבקר" (ו, ב)

רבינו האור החיים הקדוש, מפרש את כל הפרשה בדרך רמז על עלייתם של ישראל מן הגלות, שתהיה בזכות לימוד התורה ובזכות היסורים. וכך מתפרשים הפסוקים:
'דבר אל אהרן ואל בניו שהם הבני תורה, שפתי כהן אשר תורה יבקשו מפיהו, להודיע לדורות בגלות האחרון, 'זאת תורת העולה' הרמז לכלל ישראל שיעלו מן הגלות, שהיא נקראת 'עולה' וכמו שכתוב 'מי זאת עולה מן המדבר מתרפקת על דודה', שיהיה באמצעות שתי דברים.

א, 'על מוקדה' על ידי התורה שנמשלה לאש, וכמו שנאמר 'הלא כה דברי כאש'.

ב, 'על המזבח' על ידי היסורים שאנו מיוסרים בגלות ביסורין ובעוני, והם מכפרים על האדם כמו המזבח, ועל ידיהם תהיה עלייתנו בהפלגות מעולות בשבחים אשר לא היה ולא יהיה.

והגלות תימשך 'כל הלילה עד הבוקר' שהגלות נמשלה ללילה, ויהיו ישראל בגלות עד שתבוא הגאולה הנקראת 'בוקר' ויגאלנו ה' יתברך.

והטעם ש'התורה נקראת

אש', כי היא מצרפת ומטהרת את הנפש ככבשן האש, והיא עושה את פעולת הזיכור והצירוף לצדיקים, כמו שעושה הגיהנום לרשעים, ואדרבה כח האש של התורה, יותר חזקה מכוח האש של הגיהנום, ומי שזיכך את נשמתו באש התורה, אינו צריך לזיכור של הגיהנום, ונאמר במדרש שהשר של הגיהנם צועק 'אין לי חפץ בצדיקים', כי אש התורה של הצדיקים, יש בכוחה לכבות ולהתיש את כוח האש של הגיהנם.

"צו" (ו, ב)

רש"י מבאר, שהלשון "צו" הוא לשון זירוז, משום שבמקום שיש בו "חסרון כיס" - כלומר, כאשר האדם צריך להוציא ממון מכיסו - שם צריך לזרוז לפי שאין הוא ממהר להוציא את כספו מכיסו. פעם אחת נסע רבי ישראל סלנטר לעיר רחוקה. בדרכו עבר

באחד הכפרים, ונכנס לנוח בפונדק הכפר. בעל הפונדק, שהרגיש כי האורח בן תורה הוא, נגש לרבי ישראל ושאל: שמא כבודו הוא שוחט? כי יש לי בהמה ברפת, המיועדת לשחיטה, ואין

"מדוע באתי ואין איש קראתי ואין עונה" (ישעיהו נ, ב)

מסופר שהרה"ק הרבי רבי ברוך ממעזיבו זי"ע שיחק פעם מחבואים בביתו של הסבא הבעל שם טוב הקדוש. לאחר פסק זמן התחיל הנכד לבכות. שאל אותו הבעש"ט הק' ברוכ'ל למה אתה בוכה, ענה הנכד: **אני מתחבא כבר מעל חצי שעה ואף אחד לא מחפש אותי.**

התחיל הבעש"ט הק' לבכות יחד אתו ואמר לו: הקב"ה ג"כ התחבא לפני כמה אלפי שנים **והוא מחכה שיחפשו אותו ואף אחד לא מחפש אותו.** (מהימנותא - ספינקא)

לעי"נ

הרה"צ פנחס בן ר' בנימין ביוש רזנבוים צוק"ל - כ"ו בניסן

ליקוטים וסיפורים נפלאים - צו

אוזנו שוב ומצא כי אברהם הירקון, הוא הוא הלומד את הסוגיה העמוקה ומפשט את סתריה לאורך ולרוחב... כל הלילה לא יכול היה המהרש"ל להירגע, ובשעת בוקר מיהר ושלח שליח סתרים לבעל חנות הירקות, ובפיו קושיה על אחת הסוגיות הסבוכות בש"ס. השליח שניצב בחנות מוכר הירקות והרצה בפניו את קושיית המהרש"ל, הרגיש כמי שמבקש מסמרים בבית המרקחת... מוכר הירקות שמשך בכתפיו ולא השיבו דבר. הוא שב אל המהרש"ל ובישרו כי מוכר הירקות טוען שהוא עם הארץ, אך המהרש"ל לא ויתר. הוא שלח את השליח שוב ושוב ובפיו אותה שאלה, עד שלבסוף, כאשר הבין מוכר הירקות כי לא יועילו התחמקויותיו, פתח פיו, ופשט את הסוגיה העמוקה, תירץ את קושיות המהרש"ל והעיר את דברי הגמ' באור נגהות. אך תנאי הקדים לכל זאת, שהמהרש"ל ינצור את ידיעותיו בתורה כסוד כמס, ולא יגלה זאת לאיש כל ימי חייו. המהרש"ל ששש על רבי אברהם, הצדיק והגאון הנסתר כמוצא שלל רב, לא הפר את התנאי, ובמשך שנים רבות היו השניים מתפלפלים בניהם בדברי תורה בנגלה ובנסתר, בעמקי התורה וברזי חכמתה, ואין איש מלבדם יודע על כך מאומה. בשנת של"ג, כשחלה המהרש"ל את חוליו האחרון, התכנסו סביב מיטתו פרנסי העיר וחכמיה, והמהרש"ל מסר בידיהם צוואתו כתובה וחתומה. ולאחר שעלתה נשמתו בסערה השמימה, פתחו פרנסי העיר וחכמיה את הצוואה, ומצאו כי כתוב בה: "לאחר מותי אל תהינו למנות לרבה של העיר לובלין אף אחד מלבד את רבי אברהם, בעל חנות הירקות!". גאון אדיר ומופלא הוא, ואין כמוהו בכל הדור! אלא שהוא מסתיר עצמו, עתה הגיעה העת לגלותו, הוא אשר ישמש כרבה של לובלין, הוא ולא אחר!" רבני העיר ופרנסיה לא האמינו למקרא עיניהם, הוא? אברהם מוכר הירקות?! הוא ישמש כרבה של לובלין המעטירה?! אך עדות המהרש"ל על גדלותו לא הותירה מקום לספיקות. משלחת של תלמידי חכמים התייצבה בחנות הירקות בצהרי היום, וחבריה באו בדברי תורה עם בעל החנות בעל כורחו שלא בטובתו, וכך התגלה הסוד המופלא, והכל נוכחו לדעת כי המהרש"ל דייק בדבריו. אין כרבי אברהם בכל הדור. המהרש"ל, שהתחייב שלא לחשוף את סודו של רבי אברהם כל ימי חייו - עמד בדבריו, ודאג שהסוד ייוודע רק לאחר פטירתו. וכתר הרבנות הוגש לרבי אברהם, מוכר הירקות.
(דרך עץ החיים)

"תפיני מנחת פתים" (ו, יד)

יסוד גדול וחשוב מלמדת אותנו התורה ביחס לעני - מידת הרחמים.
מסביר רבי אהרון בקשט זצ"ל ודבריו מובאים בספר "דרכי מוסר": התורה ציוותה אותנו "פתות אותה פתים" - פתיתה זו נועדה שתיראה כאילו היא מכילה כמות גדולה.
כאשר העשיר מביא קרבנו, והקרן הוא שור, אזי בגלל גודלו לוקח זמן רב עד שנשרף. עובדה זו הייתה גורמת לעני חלישות הדעת. באה התורה וחסה על כבודו של העני ולכן אמרו: "לא יבדיל", שיישרף יחד עם הנוצות וכתוצאה מכך תימשך שריפת קרבנו זמן רב יותר ולעני תהיה נחת רוח.

"ולבש הכהן מדו בד ומכנסי בד ילבש על בשרו" (ו, ג)

"כהן גדול שלבש בגדי כהן הדיוט - עבודתו פסולה". כי אסור לאדם גדול ל"שחק" בענווה יתירה. (הספרי).
ב"ילקוט שמעוני" אומר, "שלא ילבש בגדי חול עימהן", כלומר, שהכהן לא ישתמש בבגדי הקודש לענייני חולין, שלא ינצל את בגדי הקודש ומעמדו למטרות שאינן קדושות.

"והרים את הדשן" (ו, ג)

ביום הקדוש ביותר - יום הכיפורים, במקום הקדוש ביותר - קודש הקודשים, מתחיל הכהן הגדול את עבודת הקודש (סדר העבודה) ב... הרמת הדשן, כלומר, בהורדת האפר מעל המזבח. ללמדנו, שאת עבודת הקודש יש להתחיל מהדברים הפשוטים, מלמטה.

זאת ועוד. את הרמת הדשן מבצע הכהן הגדול בעצמו, לא עוזריו השונים. ללמדנו: שאין מלאכה בזויה. ואומר על כך רבי שמחה בונים מפשיסחא: התורה חששה, שהכהן הגדול בקודש הקודשים ביום הכיפורים יעסוק רק בעניינים הרוחניים הנשגבים, וישכח להתפלל על העניינים ה"פשוטים", הגשמיים, פרנסתם של ישראל וצרכיהם ה"פשוטים" האחרים. לפיכך נצטווה הכהן הגדול, שעם היכנסו לקודש הקודשים, יחליף את בגדי הכהונה בבגדים פשוטים, ויתחיל דווקא בעבודת חולין הכי פשוטה. אז, ודאי יזכור, כי "מרובים צרכי עמך".

"אש תמיד תוקד על המזבח" (ו, ו)

בפשטות, מדבר הכתוב על אש התמיד, הבוערת על המזבח בבית המקדש יומם ולילה, ללא הרף, אך רבותינו דרשו את משמעות הכתוב בדרך שונה: כל יהודי הינו בית מקדש קטן. וליבו של האדם - דומה למזבח, ועל כל אדם להבעיר בליבו אש פנימית, יוקדת ומלהטת, להבת שלהבת לעבודת ה'. כך כל אדם, כאשר הוא מתגבר על יצרו הרע, כובש את הנפש המתאוה, מכניע ומצנן את להיטות חומו של היצר הרע, המסית ומזיח, הרי הוא זובח הלכה למעשה קרבנות לפניו יתברך. דוגמה נפלאה להכנעת כוח הנפש המתאוה, ולגבורה מפעימה בהצנעת הגדלות בתורה, נוכל לראות בסיפור הבא:

בית מדרשו של רבי שלמה לוריא, המהרש"ל, הומה וגועש במלחמות של תורה. ולהבדיל, באותה שעה, בקומה שמתחת בית המדרש, סוערת גם חנותו של אברהם, מוכר הירקות. מתחת בית מדרשו של המהרש"ל עמדה חנות הירקות של אברהם, איש המזוני ופשוט, אשר מכיריו היו מוכנים להצהיר בפה מלא כי אין הוא יודע ולו צורת אות. כך עד אותו לילה בו שב המהרש"ל מבית המדרש לביתו בשעת לילה מאוחרת מאוד, כמעט בשעה שלפנות בוקר, כאשר לפתע הגיע קול מוזר לאוזניו. היה זה קול נעים ומוכר כאחד. והקול, עוסק בסוגיה סבוכה במיוחד... צעד המהרש"ל בעקבות הקול ומה מאוד נדהם לגלות כי הקול אינו בוקע אלא מן הדירה התחתונה, דירתו של אברהם, המשמשת גם כחנות הירקות שלו!. היטה המהרש"ל

ליקוטים וסיפורים נפלאים - צו

יוצא הוא ובנו הבכור ליער והיה חוטב עצים ומביאם לעיר ומוכרם בפרוטות ובכסף שקיבל עבורם פירנס את בני ביתו בדוחק רב.

יום אחד הלכו האב ובנו ליער וחטבו עצים והביאום העירה ולא יכלו למוכרם ובאותו ערב ישנו כולם רעבים. למחרת שוב הלכו

ליעד ותוך כדי העבודה הקשה האב התעלף כי נחלש מחוסר תזונה.

הבן ראה את אביו המעולף, הרים את עינו לשמים והחל לבכות בגלל מצב המשפחה ועוניים המדולדל והמדוכא.

כששבה רוחו של אביו, התחנן לפניו שירשה לו לבקר אצל דודו העשיר, אולי תהיה תשועה על ידו, וה' יפתח את לבו לסייע בנדיבות לאחיו. האב לא מנע מבנו והירשה לו לנסוע בלית - ברירה.

כשהגיע הבן לדודו קיבלו אותו באהבה רבה. הדוד ואשתו שמחו מאוד לראותו. הבן ידע כבר כל המוצאות אותם עם בתם האלמנה, ובכל זאת לאחר זמן מה ביקש מדודו אם מוכן לתת לו את בקשתו, אבל שישבע לו שלא ישיב את פניו ריקם.

הדוד אמר: "אחיני יקירי, תגייד מה בקשתך והנני ואמלאנה". אך הבן לא אמר דבר, עד שנשבע לו הדוד.

להפתעתו ביקש הבחור את יד בתו האלמנה. הדוד ואשתו החווירו בשומעם ואמרו לו: "הננו מוכנים לעזור לך בכל מה שתרצה הן בכסף הן בכל דבר, אך עניין בתנו זה קשה. הלוא ידוע לך מה שקרה עם

שלושת חתניה, שבלי חופתם הלכו לבית עולמם, ואיך נוכל לראות בך ח"ו דבר כזה? יקר אתה לנו!". אמר הבחור לדודו: "אעפ"כ אני רוצה את בתך שתינשא לי ומהשמים ירחמו עלי וגם עליה!". מחמת שנשבע לו הדוד לא היה יכול עוד לסרב ואמר: "אני אדבר על לב בתי ואשפיע עליה וה' הטוב בעיניו יעשה. אם מהשמים היה הדבר, אין להחזיר." העשיר קרא לבתו ואמר לה את בקשת בן אחיו הבכור.

מעשה בעשיר מופלג בתורה, בחוכמה ובמידות טובות, אך רק בדבר אחד לא דיקדק: בזמן שהיה עורך סעודה והיה מזמין לסעודתו אורחים, היה מזמין רק עשירים ואנשים מכובדים, רבנים ותלמידי - חכמים אולם אורחים עניים לא הזמין. לא מרוע לב עשה זאת, אלא פשוט מאוד הוא לא אהב שבמחיצתו יהיו עניים.

לאותו עשיר הייתה בת יחידה, חכמה, נבונה ויפה להפליא. הבת הנזכרת הגיעה זמנה להינשא, ומיד קפצו השדכנים והציעו בני טובים לבחורה. מצאה חן בעיניה אחת ההצעות, הזוג הסכים להינשא, וקבעו מועד לנישואים. השמחה והאושר שררו בבית העשיר וכל העיר ציפתה בכליון עיניים ליום החופה בידעם שתהא חתונה מכובדת והעיקר מלאת מעדנים... ובהגיע יום החופה כולם היו שמחים וקהל גדול השתתף בחתונה. ברם, השמחה נקטעה בהלם גדול: הורי החתן והכלה באו לדירת הזוג הטרי למחרת בבוקר לראות מה שלומם והנה החתן, בר מינו, מוטל במיטתו ללא רוח חיים!

שמחתם נהפכה לאבל ויגון ותהום כל העיר והכלה שנהפכה לאלמנה הייתה בצער עמוק.

לא ארכו הימים ודיברו על לב האלמנה שתינשא כי עודנה צעירה ואכן היא נישאה שוב, אך שוב - החתן השני גם הוא נפטר לפתע למחרת הנישואין וגם בחתונתה השלישית נפטר החתן...

העלמה החכמה והנבונה אמרה: "אני אשאר אלמנה ואיני רוצה עוד להתחתן! מספיק שלושה חתנים קברתי. אינני יודעת בשל מי כל זה, ומה הוא העוון שבידינו או גלגול הוא."

למרות המקרים המדהימים באו כמה חתנים וביקשו את ידה אך היא בשום פנים ואופן לא הסכימה להצעות שידוכים עוד. העשיר, אבי האלמנה "הקטלנית", היה לו אח עני מאוד שגר במדינה אחרת. מצבו היה קשה מאוד ולו עשרה בנים. כל יום היה

"ותעצו המגפה" (במדבר יז, ג)

בעיר וולשצובה התפשטה פעם אחת מגפה ר"ל, ושלחו משלחת לעיר רדומסק, לרב הקדוש בעל "תפארת שלמה" זצ"ל לבקש ממנו היות שעיר זו, וולשצובה, היא עיר מולדתו, על כן יואיל נא לנסוע עמהם לשם ויברך אותם שיסיר ה' מהם כל חולי ומדוה.

כשהגיע הצדיק לעיר הוציא צו שכל בני העיר ילכו יחד עמו להקיף את בית החיים. לאחר ההקפה פתח הצדיק ואמר: רש"י בפרשת 'שופטים' (דברים יח, ג) במתנות כהונה של "הזרוע והלחיים והקיבה" כתב: דורשי רשומות היו אומרים זרוע תחת יד שנא' (במדבר כה) ויקח רומח בידו לחיים תחת תפלה שנא' (תהלים קו) **"ויעמוד פנחס ויפלל"**. אצל אהרן הכהן כתוב: **"ויעמד בין המתים ובין החיים ותעצו המגפה"** (במדבר יז, ג) לכאורה הרי צריך שיהיו רק חיים ולא מתים, כי **מה תועלת יש להשי"ת מן המתים?** ואף אם צדיקים הם ויושבים בגן עדן מה יתרון יש לבורא יתברך מזה שהם יושבים ועטרותיהם בראשיהם ונהנים מזיו השכינה, **"לא המתים יהללו י-ה ולא כל יורדי זומה"** (תהילים קטו, יז) לעומת בני אדם שחיים וקיימים - הרי מודים ומתפללים, משבחים ומברכים, וגם שותים "לחיים", **"ואנחנו נברך י-ה"**.

זהו שאמר הכתוב ויעמוד - אין עמידה אלא תפילה - בין המתים ובין החיים. שהתפלל לקב"ה בטענה זו, שיראה את החילוק בין המתים והחיים. ובכח טענה זו פעל את פעולתו "ותעצו המגפה".

לכן - סיים הצדיק, מהרו והביאו "לחיים" ותעצו המגפה, ותכף הביאו יי"ש ונתנו לכולם, ושתו "לחיים" בפתח בית החיים, והמגפה נעצרה.

(מהימנותא - ספינקא)

אמרה: "אני אשאר אלמנה ואיני רוצה עוד להתחתן! מספיק שלושה חתנים קברתי. אינני יודעת בשל מי כל זה, ומה הוא העוון שבידינו או גלגול הוא." למרות המקרים המדהימים באו כמה חתנים וביקשו את ידה אך היא בשום פנים ואופן לא הסכימה להצעות שידוכים עוד. העשיר, אבי האלמנה "הקטלנית", היה לו אח עני מאוד שגר במדינה אחרת. מצבו היה קשה מאוד ולו עשרה בנים. כל יום היה

ליקוטים וסיפורים נפלאים - צו

פלסטר! אם תקבל את דבריי הנה מה טוב. ואם לא, בוא איתי לבית - הדין הגדול שבשמים לפני הקב"ה!"
שמע המלאך וענה לה: "אני עושה למען בעלך שעשה לי כבוד גדול וחסד, לזאת אשא פניך ואלך לפני הקב"ה ואמסור את דבריך". וילך המלאך לשאול מאת הקב"ה, ובהרף עין חזר בשמחה ובישר אותם שהקב"ה ויתר לחתן והחזיר את חייו עבור גמילות חסד שעשה עם העני. ומנגד - בבית הורי הכלה הסתובבו שם כל הלילה במתח, וכשהיו שומעים את קולם ושמחתם, היו מלאים שמחה אך שמחתם הייתה מהולה ביגון כי לא ידעו מה יהיה עד הבוקר.

בזריחת החמה באו הורי הכלה, וכשראו את שניהם בריאים ושמחים לא היה גבול לשמחתם. מיד פשטה הידיעה על הנס שקרה להם, והודיעו ברבים כי גמילות חסד היא שהצילה אותם. 'אלו דברים שאדם אוכל פירותיהן בעולם הזה והקרן קיימת לו לעולם הבא, ואלו הן... וגמילות חסדים... והכנסת כלה'.

"אם על תודה יקריבנו" (ז, יב)

כאשר היה הגאון רבי אברהם יעקב הכהן פאם זצ"ל (ראש ישיבת תורה ודעת בארה"ב) אברך צעיר, ניגש אליו הגאון רבי מנדל זקס, חתנו של החפץ חיים, וביקש ממנו ללמוד עם אחד מבניו שהיה אז תלמיד ב"תורה ודעת".

רבי אברהם נענה לבקשה והשניים למדו יחדיו פעמיים בשבוע. בכל פעם שניסה הרב זקס לשלם לו, סירב הרב פאם בנימוס לקבל תשלום.

יום אחד אמר לו הרב זקס "רבי אברהם, הרי אתה עושה לי את הטובה הגדולה ביותר, בזה שאתה לומד עם בני, בבקשה הרשה לי להראות כלפיך מעט הכרת הטוב ולשלם לך".

השיב לו הרב פאם: "מאז היותי ילד, למד אתי חותנך (החפץ חיים) דבר יום ביומו, חינם אין כסף! עכשיו ניתנה לי ההזדמנות להראות לו מעט הכרת הטוב בזה שאני לומד עם נכדו".

הרב פאם התכוון בדבריו אלו, שספרי ה"חפץ חיים" בפרט "משנה ברורה", "חפץ חיים" ו"אהבת חסד", ליוו אותו בקביעות והיתה להם השפעה עצומה על אורח חייו. ואכן הרב זקס קיבל את טענתו ונושא התשלום לא עלה עוד על הפרק. (אהוב על כולם)

"ויעש אהרן ובניו את כל הדברים" (ח, לו)

אומר רש"י להגיד שבחן שלא הטו ימין ושמאל. פעם ביקש הגה"ק ה"חתם סופר" זיע"א מאחד המתפללים בבית מדרשו לעבור לפני התיבה.

החל הלה להניע כתפיו הנה והנה כאומר, איני ראוי לכך ולא רצה לגשת.

אמר לו ה"חתם סופר", עכשיו הבנתי מהו שאומר רש"י "שלא הטו ימין ושמאל" היינו שאהרן ובניו עשו מה שנתבקשו לעשות, ולא הטו ראשיהם ימינה ושמאלה מתוך עניויות.

היא בכתה וצעקה, ואמרה: "די בשלושה שהלכו לעולמם ואיך ארצה ברעת בן דודי והוא בחור חמד נבון וחכם! אנה ה'! תהיה יד ה' בי ולא בבחורים אלה! מה חטאם?"

הבת ביקשה בתוקף מאביה לנסות שוב למנוע ממנו את בקשתו, אך אביה אמר לה: "בתי היקרה, את לא יכולה לתאר כמה דיברנו וביקשנוהו אני ואמך בעניין זה, ואמרנו לו שהנני מוכן לתת לו כסף לרוב, אך הוא השביעני לפני שיאמר לי, שלא אחזיר את פניו מבקשתו, ולא עלה על דעתי שהוא בכלל יבקש אותך..."
לבסוף נכנעה האלמנה ומסרה בידי שמים שירחמו עליו ועליה ועל הוריה הכאובים מהעבר.

הזוג התארס ונקבע זמן לנישואין. והנה, יום אחד לפני החופה נפגש החתן עם איש זקן. זה היה אליהו הנביא, זכור לטוב, שאמר לו: "שמע, בני, אתה רוצה להתחתן עם בת זוגתך? איעצך עצה אך אל תמוש מעצתי ימין ושמאל. בסעודה שתעשה לכבוד החתן והכלה, יבוא עני וישב ליד הדלת. אתה אל תתחיל לאכול עד שיבוא עני זה. אתה בעצמך תקום ותביא אותו ותושיבו על ידך בצד ימין. כך תינצל אתה ממוות בטוח!" והזקן נעלם.

החתן שמר את הדברים בלבו והתכוון לחופה. בשעת הסעודה הקרואים כולם ישבו מסובים ליד השולחנות אך ליבם על החתן ועיניהם לשמים שלא יקרה לו ח"ו כמו החתנים שקדמו לו ושפתותיהם דובבות תפילה לא-ל עליון.

והנה נכנס אותו עני שתיארו אליהו הנביא זכור לטוב והתיישב ליד הדלת. מיד קם החתן וניגש אליו וביקשו שישב לידו. קודם סירב ואמר כי טוב לו פה אך החתן לא עזב את ידי העני ומשכו אליו בכוח והושיבו לידו לצד ימינו כבקשת הזקן, וכיבדו כבוד גדול. כל האורחים התפלאו על התנהגות החתן עם העני הזר ולא ידעו פשר הדבר. לאחר שגמרו הסעודה והמשתה כל אחד הלך לביתו וחשב על ההלוויה, ב"מ, שככל הנראה תיארך כבר מחר... בעוד העני היה יושב, קם החתן ללכת לחדרו ואז פנה אליו העני ואמר לחתן: "אני שליחו של מרום ובאתי לקחת את נפשך!"

"תן לי זמן שנה אחת", אמר החתן. "לא! אין לי רשות".
"תן לי חודש אחד לשמח את הכלה". "לא! אין לי רשות".
"תן לי רשות לגשת אל אשתי ואקח ממנה רשות ואיפרד ממנה שלא תיבהל". "לזה אשא פניך כי גמלת עמי חסד".

הלך החתן אל הכלה שהייתה בחדר לבדה, ממתינה לחתנה שיקיים מצוותו, ונחלי מים זולגות מעיניה ומתפללת לאלוקים. כשבא חתנה לחדרה מיד ניגבה פניה והחזיקה אותו בכוח אך התפלאה מדוע בא לבד לחדר כי המנהג ללוותו.

אמר לה החתן בשקט: "באתי לקחת רשות ממך כי באה שעתי ומלאך המוות מחכה לי. הוא אמר לי כי בא לקחת נפשי ממש עכשיו הוא נמצא בחוץ". אמרה הכלה לחתן: "אתה תישאר פה ואני אלך אליו ואדבר איתו!"

מיד הלכה אל העני, שהוא מלאך המוות, ושאלה אותו: "אתה הוא השליח שרוצה לקחת נשמת אישי?". "כן".

"הלא כתוב בתורה 'כי יקח איש אישה חדשה לא יצא לצבא ולא יעבור עליו לכל דבר נקי יהיה לביתו שנה אחת ושימח את אשתו אשר לקח' והקב"ה אמת ותורתו אמת היא, ועכשיו אם תיקח את נשמת בעלי אזי

תהיה התורה ח"ו